บทที่ 3
วิธีการดำเนินงานวิจัย

พื้นที่ดำเนินงาน

ตำบลตลุก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท 10 หมู่บ้าน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นเกษตรกรที่ทำการปลูกข้าว ตำบลตลุก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท รวม 10 หมู่บ้าน ทำการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ซึ่งมีจำนวน 100 ครัวเรือน เพื่อให้ได้ตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ และสอบทานข้อมูล โจทย์วิจัยร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลตลุก โดยวิธี focus group

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถาม ประกอบด้วยเนื้อหา 4 ส่วน คือ (1) ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับเกษตรกร (2) ความรู้เกี่ยวกับแมลงศัตรูพืชในนาข้าว (3) การมีส่วนร่วมของเกษตรกรต่อการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืชในนาข้าวร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล (4) ข้อคำถามอื่นๆ โดยเครื่องที่ใช้ในการศึกษาได้ผ่านผู้เชี่ยวชาญ

ชุดแบบสอบถามที่ใช้ในเป็นเครื่องมือในการดำเนินการวิจัยนี้ ได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.66-1.00 และหลังการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะแล้วได้นำไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มเกษตรกร จำนวน 11 คน เพื่อนำผลมาปรับปรุงก่อนไปทดลองใช้จริง

วิธีการดำเนินการวิจัย

ทำการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม โดยคณะผู้ศึกษาวิจัยได้ลงพื้นที่เก็บข้อมูลภาคสนามจากเกษตรตำบลตลุก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้คือ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics)

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย 4 ส่วน ดังนี้

1. ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับเกษตรกร สถิติที่ใช้ คือ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. ความรู้เกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับแมลงศัตรูพืชในนาข้าว รวมจำนวน 30 ข้อ 30 คะแนน เป็นคำถามด้านบวกและลบ เลือกตอบ 2 ตัวเลือก คือ ถูก และผิด เกณฑ์การให้คะแนน คือ ตอบถูก มีค่า เท่ากับ 1 คะแนน และตอบผิด มีค่า เท่ากับ 0 คะแนน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ โดยเกณฑ์การประเมินความรู้ กำหนดคะแนนแบบอิงเกณฑ์ เป็น 3 ระดับ คือ ระดับความรู้น้อย หมายถึง ค่าคะแนนน้อยกว่าร้อยละ 60.00 ระดับความรู้ปานกลาง หมายถึง คะแนนรวมระหว่างร้อยละ 60.00-79.99 และระดับความรู้สูง หมายถึง คะแนนรวมมากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 80.00 ขึ้นไป

3. การมีส่วนร่วมของเกษตรกรต่อการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืชในนาข้าวร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล เกณฑ์การให้คะแนนคือระดับการมีส่วนร่วม จำแนกเป็น ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด 5 คะแนน ระดับการมีส่วนร่วมมาก 4 คะแนน ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง 3 คะแนน ระดับการมีส่วนร่วมน้อย 2 คะแนน ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด 1 คะแนน และระดับไม่เคยมีส่วนร่วม 0 คะแนน จากนั้นนำคะแนนที่ได้ในแต่ละส่วนมารวมคะแนนรายข้อ แล้วนำมาหาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\overline{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การแปลความหมายค่าคะแนนของระดับการมีส่วนร่วมของเกษตรกร ดังนี้

ระดับการมีส่วนร่วมของเกษตรกร	การให้คะแนน	เกณฑ์การแปลความ
มากที่สุด	6	5.20-6.00
มาก	5	4.36-5.19
ปานกลาง	4	3.52-4.35
น้อย	3	2.68-3.51
น้อยที่สุด	2	1.84-2.67
ไม่เคย	1	1.00-1.83

4. วิเคราะห์ข้อคำถามอื่นๆ โดยมีข้อคำถาม 2 ข้อ ได้แก่ 1. แมลงศัตรูในแปลงนาของท่าน คือชนิดใด และ 2. ท่านมีแนวทางในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชในนาข้าวของท่านอย่างไร จัดเป็นกลุ่มของการตอบคำถามในแต่ละข้อ